

**Arnoldi Corvini â Belderen, Batavi, Jcti quondam
Consummatissimi, Consilarii Electoralis & Professoris
Moguntini Publici, &c. Tractatus Geminus De Personis
Atque Beneficiis Ecclesiasticis Sive ...**

opus posthumum, diu desideratum, nunc demum excusum, & indice
locupletissimo instructum

De beneficiis ecclesiasticis

Corvinus van Beldern, Arnold

Francofurti ad Moenum, 1708

VD18 10184902

De Natalibus Illegitimis. Tit. 3

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62028)

nullâ indigere dispensatione; licet filius legitimus ad obtinendum
mediatè beneficium patris eâ egcat. vide tractat. nostr. de Person. Eccle-
siast. tit. 18. lib. 2. num. 9. cum seqq.

TITULUS III.

De Natalibus Illegitimis.

SUMMARI A.

1. Illegitimi qui.	11. Ea patitur Exceptio- nes tres.
2. Iis conferri non possunt Beneficia.	12. Quæ prima.
3. Prohibitionis ratio non recte firmatur in S. Scri- ptura.	13. Secunda.
4. Fuere tamen in Populo Dei à Sacerdotio prohi- bita.	14. Tertia.
5. Prohibuit & Plato.	15. Juris Civilis observa- tio.
6. Arcent & eos Catholi- ci, idq; obrationes mul- tas.	16. Jus Gallia exigit dis- pensationem Papa.
7. Quarum prima.	17. Quæ in ea adhibenda distinctio.
8. Altera.	18. In quibus Beneficium dispensat Papa.
9. Tertia.	19. In quibus Episcopus.
10. Quæ hic servanda Re- gula.	20. Debet illa dispensatio fieri expresse: & a dis- pensandi auctoritate habente.

Corvin
De Person
et Benefic. Ecc

G

32

Natales Illegitimos habent, qui ex justis & legitimis Nuptiis non sunt procreati: cujusmodi sunt Spuri seu Nothi, & quos naturales appellamus.

Si non tantum à Beneficiis suorum parentum repelluntur, sed etiam quibuscunque; Imò & omni Ministerio Ecclesiastico. c. in cunctis. c. innotuit. de elect. c. 1. & c. fin. de filijs Presbyt. in 6. can. Canon. apertem. 15. cum seq. dist. 56. Concil. Trident. sess. 22. de reformat. cap. 10. & sess. 7. can. 1. & sess. 24. de reformat. cap. 1. vid. tract. nostr. de person. Ecclesiast. tit. 49. de vitio orig. laborant. non ordinand.

Prohibitionem confirmant nonnulli, ut *Dartis sect. 4. cap. 2.* Petr. Gregor. tract. de benef. cap. 35. aliq. per Deuteronomii cap. 23. vers. 2. ubi scriptum; *Non ingredietur mazzet; hoc est, de scorto natus, in Ecclesiam Domini usq. ad decimam generationem;* sed minus firmiter. Ingressi enim Ecclesiam; viri aliqui, non Inerudit interpretantur habere commercium cum Populo Dei, & jus ducendi in uxorem Israhelidem. Quare allegatus locus non multum pertinet ad rem.

Prohibitos tamen à Sacerdotio in Populo Dei fuisse illegitimos recumit. Genus enim in iis, teste *Philone Judæo in Dacalogo.* examinatum inculpabile.

Quod & fieri voluit Plato lib. 6. de Legibus.

Cui autem apud Christianos Catholicos placuerit arceri à Sacro Ministerio Illegitimos, inter plures, multiplex adferri solet. ratio. Quarum

Prima est; Eorum qui illegitimè nati sunt *probrum & ignominia,* ob quam tanto munere indigni judicantur. Nam etsi Prætoris Edicto nonati non sint, nec inter infantes habiti, tamen ea est ferè hominum de his opinio, is contemptus, ut non immeritò macula quibusdam videantur esse adpersi. arg. can. si Gens Anglorum. dist. 56. Azo in sum. Cod. ex quib. caus. inf. irrog. Eiusque rei argumentum est illud, quod est nemo, quin appellatione tali, ut turpi & contumeliosa, offendatur, receptumque est actionem injuriarum eo nomine competere. l. 3. ubi not. ff. de lib. & posthum. hered. instit. Itaque quamvis liceat spuris capessere Rem publicam, præsertim si id flagitet necessitas & hominum penuria; l. ge-

[O] 3

nera

mus
nis
celesia
[V.]

neraliter. 3. §. spurios. 2. ff. de decurion. tamen alia causa est huius facti ministerii, quod publicis omnibus civilibusque muneribus longè prestat. Nam & Aristoteles lib. 7. Polit. censet viliores humiliorisque personas non debere admitti ad Sacerdotium, propter honoremque Civibus impendi debet Deo & religioni. Id enim Majestati Deo impertitur, cuius sacris vacare Sacerdotes oportet? ut loquitur. J. Cuius Pauli in l. non distinguemus. 32. §. Sacerdotio. 4. ff. de recept. arbitr. Imò & Ecclesia Vetus munus, in quo erat macula, oblatum rejiciebat. *Lex. 1. can. hinc etenim. dist. 49.* Verum quidem est apud Veteres Græcos superiorum nomen non fuisse ignominiosum: Testib. Homero lib. 8. Iliad & Euripide in Antigone: Euristeo, Andromeda. sed illorum, pudicitiam non multum considerantium, mores, hic non respicimus; sed vestros Romanorumque tantum, qui nihil unquam castitate & pudicitia habuerint antiquius. Est enim secundum eos, non minus in Ecclesia quam inter mulieres Illustres, *l. si qua Illustris. 5. Cod. ad SC. Orphanotrophorum.* castitatis debitum præcipuum: Visumque justius augeri Republicam, & multis hominibus legitimè genitis frequentari, quam perjuris & infamis. *l. 2. §. fin. Cod. de indicta viduit. tollenda.* Sed & Ecclesia Dei, quæ præceptum Decalogi, *Non machaberis;* detestatur: fornicationem confunderetur quodammodo, si illegitimos passim & sine discrimine admitteret ad ministerium Dei: & videretur delinquendi dare occasionem. *contra l. alia causa. 14. §. eleganter. 1. ff. soluto matrim. l. illud non venire. 5. ff. de pact. dotal. c. oblationes. dist. 90. can. miror. 17. qu. 4. de usur. c. super eo. de raptor. can. cum multa super. 15. qu. 8.*

8 Altera ratio; (quæ collegitur ex præcedenti,) est, ut hoc poenæ genere plectatur ac vindicetur crimen paternum. Quamvis nam admiserint filii, & revera alieno laborent vitio. *l. spurii. 6. in princ. ff. de decurion. l. legem. 7. Cod. de natural. lib. can. nasci. dist. 56.* Fundatur in eo, quod parentes magis affligantur in filiis, quam in propriis personis. *l. isti quidem. 8. §. fin. ff. de eo quod met. causa.* Quæ ratione inducitur, ut libera non sit cum filiis naturalibus testamenti factio, nec potest pater quantum voluerit relinquere: *l. fin. Cod. de natur. lib.* Unde per hæresi patris etiam filius admittitur Beneficiorum Ecclesiasticorum possessio: *c. vergentis. de hæretic. Auth. Gazaros. c. eod.* Et in perditione

Corvin
De Pers
et Benef. Ec

G

32

nis crimine, filii, quamvis infantes & nulli culpæ affines, puniuntur. *l. quisquis. §. §. 1. Cod. ad Leg. Jul. Majest.* Qua de re sic loquitur Cicero in *epist. quad. ad Brutum*. *Nec verò me fugit, quam sit acerbum parentum scelera filiorum poenis tuis; sed hoc præclare legibus comparatum est, ut e hanc liberorum amiciores parentes Reipublicæ redderet.* Et alibi: *Illud videtur esse crudele, quòd ad liberos, qui nihil meruerunt, poena pervenit, sed id antiquum est, & omnium Civitatum.* Sic maledictio patris Cham imposta filio ejus Chanaan: *Genes. 9. can. cum ergo. §. §. sed qui pro persecutoribus. 24. qu. 3.* Sodomitarum parvuli poenæ involuti: *Genes. 19.* Poena Davidis in posteros translata; ut & Regis Achab: *Reg. 10. can. Achab. can. talis. de poenit. dist. 3.* Sic terror poenæ transit per comminationem in filios usque ad tertiam vel quartam generationem. *In sum. 1. caus. 24. qu. 3.*

Tertiaratio est: *Metus incontinentiæ paternæ, d. can. si Gens Anglorum. dist. 56.* Quoniam sæpe contingit, ut mores patris sectetur filius, sit non tantum corporis paterni, sed etiam animi quædam imago. Hinc illud tritum apud Græcos proverbium, *κακῆς ῥέγονται κακῶν ἀνδρῶν*, inquit Horatius *lib. 4. Carm. Ode 4.*

*Fortes creantur Fortibus & bonis,
Est in juvenis, est in equis Patrum
Virtus: nec imbellem feroces
Progenerant aquile columbam.*

Hinc in *Edictio Edicto* videtur statutum, ut venditor mancipiorum vendendorum nationem pronuntiet in venditione. *Plerumq. enim, ut ait Iustus Paulus, servi natio aut provocat, aut deterret emptorem: quia presumptum est, quosdam servos esse bonos, quia nationis sunt non infamates; quosdam malos, quia ejus nationis sunt, quæ magis infamis est. l. quod servus. 30. §. qui mancipari. ff. de Edil. Edicto.*

Cum igitur dicta ita se habeant, ponendum est, & pro certa firma, ioque regula constituendum, Eum qui ex justo matrimonio editus non est, nullum consequi posse beneficium. *d. c. cum in cunctis. c. innotuit. de elect. c. 1. de filiis presbyter.*

Patiuntur tamen regula dicta exceptiones tres. Quarum Prima;

mus
nis
celestia
IV

12 Prima; Si *illegitimus natalibus sic restitutus*, aut ut vulgo loquimur, legitimatus. *c. per venerabilem. qui fil. sunt legit.* Nam hæc restitutio naturales filios iustus & legitimis omnino exæquat; ut ait Iulianus *Nov. 74.* Siquidem vel facta per subsequens matrimonium, *c. tanta eod. & ibi Gloss. Abb. num. 4. & 7. & alii.* etiam sine instrumentis probatis, *Dd. ind. c. tanta. Thesaur. decis. Pedemont. 83.* etiam putarum bona fide saltem unius conjugum contractum: *d. c. tanta. iuncto c. de renore. eod. Ant. de Butrio in d. c. tanta. & c. quod nobis. eod. Decretum 350. ampl. 9. Menoch. de presump. lib. 4. presump. 81. n. 3.* Modò nati clandestinum, aut interdictum: *c. fin. §. I. de clandest. despons. Loral. 697.* Vel per rescriptum Papæ: *Corraf. de benefic. part. 3. cap. 2. num. 1. Dd. in d. c. I. §. I. de fil. Presbyt. in 6. & c. per venerabilem. Nov. in I. d. tit. & d. tit. in suis decis. Achilles & de Grassis.*

Quo tamen ultimo casu, legitimati ad actus sæculares, non sentur legitimati ad exercendos actus spirituales: Licet ex diversis legitimati ad actus spirituales hæreditates legitimas capere possint. *d. c. per venerabilem.*

Quod tamen postremum accipiendum est in patrimonio D. Petri in quo Papa habet potestatem regiam; non aliorum Principum *Dart. de benefic. sect. 4. cap. 2. de Illegitimis.*

13 Secunda exceptio est; Si *Illegitimi proficiantur Monachis* Quia Religionis ingressus omnem maculam abstergit. *can. 10. in 1. at. 19. qu. 3. Novel. 5.* Nullam tamen prælationem, aut in Ecclesia præfecturam habere possunt. *c. I. de filiis Presbyter. Gloss. c. ult. eod. Decret. loc. Duaren. de benefic. lib. 4. cap. 5.*

14 Tertia est exceptio; Si *cum Illegitimis*, sive propter legitimam penuriam, sive propter cruditionem singularem bonosque & probos mores, fuerit *dispensatum*; ut in *c. literas. eod. c. fin. eod. in 6.* Exempla vide in *can. Ofus. can. Dominus. & tota serè. dist. 56.* In spuris enim non est vitium vel culpa, sed tantum defectus. *c. nasci. d. dist. c. accedens. purgat. canon.* qui scientia, moribus, necessitate suppleri potest.

15 Sic de Jure Civili Spurii, imò & ex incestu nati, decuriones fieri possunt. Quia, ut inquit J. C. Titus Papinianus, non est impediendum decurionibus qui nihil admisit. *l. spurii. 6. princ. ff. de decurion.* Nisi compen-

Corvin
De Pers
et Benef. Ec

G

32

tores habeant legitimos & naturales. l. 3. §. spurios. ff. eod. Facit pro-
ratione Papiniani; Quod filius illegitimè genitus, ex eo qui deliquit, non
fiat deterior. l. Lege XII. Tabularum. 14. in princ. in fin. Cod. de legitim.
hered. l. maximum vitium. 4. vers. constitutio. Cod. de liber. praterit. vel ex-
hered. Delicta quippe personalia, nec per se transeunt in hæredes. l. si
pena. 20. ff. l. sancimus. 2. 2. Cod. de panis. d. c. Cod. Ne filius pro patre & c.

In Gallia quoque spurii possunt Regia Officia & Magistratus gere-
re sine expressâ Regia dispensatione: Petr. Gregor. d. loc. num. 6. in fin.
Non tamen beneficia Ecclesiastica possidere absque Papæ dispensatione.
Quâ etiam legitimi fieri possunt. c. per venerabilem. qui filii sint legit.

In ea dispensatione adhibenda est distinctio, & Beneficiorum & 17
Potestatis dispensantis, tradita inc. 1. de filiis Presbyt. in 6. his verbis;
It qui defectum patitur natalium ex dispensatione Episcopi licitè potest (si
aliud canonicum non obstat) ad ordines promoveri minores, & obtinere be-
neficium, cui cura non imminet animarum: dummodo sit tale, super quo per
ipsum Episcopum valeat dispensari: ad ordines quoque majores, vel beneficia
curam animarum habentia, super quibus nequit Episcopus dispensare, sine
dispensatione Sedis Apostolicæ promoveri non potest.

Dispensat tamen etiam Papa, in quibus potest, dispensare Episco- 18
pus; Nempe in Beneficiis simplicibus. c. literas. 14. eod. Potest etiam
una dispensatione cum Illegitimis, dispensare ad ordines omnes & be-
neficia omnia, ita ut postea dispensatione Episcopi non sit opus. c. 2. eod.
Petr. Gregor. d. loc. num. 7.

Episcopus, secund. Gloss. ad d. c. 1. eod. in 6. verb. beneficium. dif- 19
pensare potest in beneficio simplici, etiam si sit Canonica Ecclesiæ Cathedra-
lis. Archidiacon. Lopus, Ancharran. Domin. num. 7. Francus, num. 6.
ibid. Selva de benefic. part. 3. quæst. 63. Gigas de penson. qu. 17. num. 3.
Norvarr. cons. 4. de filiis Presbyter. num. 4. dicens communiter receptam.
Sylvestri in Sum. verb. Beneficium. 3. num. 11. Fumus in Armilla. verb.
Beneficium. num. 25. vide Garciam de benefic. part. 7. cap. 2. de legitimita-
te. num. 58. cum seqq. Non tamen potest in personatu vel dignitate, et-
iam si sit sine cura. c. ad hæc. c. fin. de filiis Presbyt. c. fin. de prebend. c. du-
dam. de elect. d. Gloss. in d. c. 1. verb. Beneficium. quam sequuntur. ibid. Ar-
chidiacon. Ancharran. Domin. num. 8. Francus num 6. & alii. Rosiniacus
de be-

[P]

mus
omnis
celestis
[V.]

de benefic. cap. 13. num. 28. Sylvest. d. loc. Garcias. d. loco, num. 59. cum
seqq.

20 Debet hæc dispensatio fieri expressè; *Gloss. c. un. verbo dispensari
de atate & qualitat. ordinand.* & ab eo qui dispensandi habet auctoritatem
c. fin. de schismat. Nec sufficit collationem fieri ab eo qui dispensare po-
test cum indigno proviso; nisi etiam in actu collationis fiat expressè dis-
pensationis memoria. *ut in c. diversis fallacis. 5. de Cleric. conjug. can.
qui in aliquo. dist. 51. can. quicumq. in fin. dist. 81. Petr. Gregor. d. loca
ca. fin. Franc. in c. 2. de filiis Presbyr. in 6. Rota decis. 3. eod. tit. Pano
decis. 101.*

Habita censetur, si causâ impeditenti fuit proposita, & mino-
minus actus peractus. *can. Clerico tacente. dist. 50. can. pro utilitate. 1.
qu. 1. Petr. Gregor. d. loco. vid. Garcias d. loco, num. 72. cum multis seqq.*

TITULUS IV.

De Corporis Integritate.

SUMMARI A.

1. In beneficiandis deside- ratur corporis integri- tas: sed qualis.	7. Originis.
2. Adhibenda hic tempera- menta tria.	8. Perstringitur Caro muel.
3. Sententia Interpretum quoad primum.	9. An cum se ipsum ca- strante possit dispensari.
4. Quoad secundum.	10. Quid si mutilatio non impediat Ordinis Sacro- dotalis functionem.
5. Exceptio.	
6. Fit mentio alicujus Le-	

Corvin
De Pers
et Benef. Ec

G

32